

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 22 февруари 2021 г.
(OR. en)

6324/21

CONOM 31
COPS 61
CONUN 14
COASI 23
MAMA 27
COEST 43
COAFR 50
DEVGEN 29
CFSP/PESC 151
COVID-19 46

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	22 февруари 2021 г.
До:	Делегациите
Относно:	Заклучения на Съвета относно основано на правата на човека възстановяване след COVID-19

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно основано на правата на човека възстановяване след COVID-19, одобрени от Съвета на неговото 3785-о заседание от 22 февруари 2021 г.

**Заклучения на Съвета относно основано на правата на човека възстановяване след
COVID-19**

Контекст

1. Съветът припомня, че всички права на човека са всеобщи, неделими, взаимозависими и взаимосвързани. Това е още по-важно в периоди на криза, когато трябва да защитим по-специално хората в уязвимо, неравностойно и маргинализирано положение.
2. Съветът потвърждава отново, че кризисните ситуации поставят на изпитание по-специално упражняването на всички права на човека и зачитането на демократичните принципи. Продължаващата пандемия от COVID-19 и социално-икономическите последици от нея оказват все по-голямо отрицателно въздействие върху правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава, включително върху гражданското пространство. Това задълбочава още повече съществуващите неравенства и засилва натиска върху хората в уязвимо положение. В този контекст инвестирането в правата на човека, демокрацията, принципите на правовата държава и създаването на условия, благоприятстващи гражданското пространство, е от съществено значение за изграждането на по-справедливи, по-екологични, по-устойчиви и приобщаващи общества. В момент, когато правата на човека продължават да бъдат погазвани, а демокрацията е изправена пред сериозни предизвикателства и пространството за гражданското общество се свива и е силно ограничено в много части на света, включително от държави, които използват пандемията от COVID-19 като претекст за незачитане на принципите на правовата държава и международните ангажменти, ограничаване на правата на човека и на гражданското пространство, ЕС подкрепя ефективното изпълнение на призива на генералния секретар на ООН за действие в областта на правата на човека, както и ръководната му роля в усилията за поставяне на правата на човека в центъра на действията за борба с COVID-19. Съветът припомня, че всяко ограничаване на правата на човека трябва да се извършва в стриктно съответствие с международното право, по-специално да бъде законоустановено, необходимо, пропорционално, с временен характер и недискриминационно.

3. Съветът подчертава, че правата на човека, демокрацията и принципите на правовата държава ще продължат да заемат централно място в действията на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и възстановяването от нея, както се посочва в заключенията на Съвета относно плана за действие на ЕС в областта на правата на човека и демокрацията за периода 2020—2024 г. Трябва да се обърне особено внимание на възможните дългосрочни последици от пандемията за упражняването на всички права на човека, включително основните свободи, равенството и принципа на недискриминация. В това отношение трябва да се спазват приложимите международни стандарти. Това включва осигуряване на съобразен с пола и възрастта и отчитащ уврежданията подход, както и целенасочени мерки спрямо лицата в уязвимо положение по време на пандемията и в планове за възстановяване.
4. ЕС се ангажира да прави необходимото за това нашият отговор да зачита достойнството и човешките права на всички без каквато и да е дискриминация. Никой не бива да бъде забравян и никое човешко право — пренебрегвано.

Да възстановим по-добре

5. Съветът потвърждава отново, че социално-икономически отговор, в чиято основа стоят правата на човека, ще даде възможност за по-добро и по-устойчиво възстановяване. Пандемията от COVID-19 е и предупредителен сигнал за още по-голямата заплаха, свързана с изменението на климата и влошаващото се състояние на околната среда. В действията си ЕС следва да се ръководи от Парижкото споразумение относно изменението на климата и Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и да се основава на правата на човека. Тези действия следва да спомогнат и за въвеждането на устойчиви и чувствителни към изменението на климата политики за икономическо възстановяване от кризата с COVID-19 като важен елемент от стратегията за устойчив растеж, в която се гарантира устойчив на изменението на климата, приобщаващ и справедлив преход за всички към устойчива в екологично отношение икономика.

6. Последниците от пандемията от COVID-19 изостриха социално-икономическите неравенства в световен мащаб, доведоха до по-висока безработица, застрашиха социалното сближаване и засегнаха непропорционално хората в уязвимо, неравностойно и маргинализирано положение, включително най-силно засегнатите от бедност, ангажираните в неформалната икономика, безработните, жените и момичетата, хората с увреждания, хората в напреднала възраст, лицата, принадлежащи към малцинства, включително национални, етнически и религиозни малцинства, ЛГБТИ лицата, мигрантите и бежанците, децата и младите хора. ЕС реагира бързо чрез незабавни мерки за икономическа помощ, насочени към преодоляването на трудовите и социалните последици от икономическия спад. Заедно с това ЕС ще съсредоточи усилията си върху приобщаващи политики за смекчаване на дългосрочните последици, включително чрез подкрепа за младите хора. Социалната закрила, правата на човека в сферата на труда и икономическите интервенции трябва да бъдат достъпни за всички, като се обръща специално внимание на достъпността за хората с увреждания и лицата в уязвимо положение. ЕС призовава за пълно зачитане на човешките права и основните свободи на всички мигранти, бежанци и вътрешно разселени лица, като се обръща специално внимание на най-уязвимите, включително децата.
7. Съветът е дълбоко загрижен от несъразмерното и отрицателно въздействие на пандемията от COVID-19 върху възможността на жените и момичетата да упражняват своите човешките права, както и върху равенството между половете в световен мащаб. Като се има предвид, че жените съставляват около 70% от световната работна сила в сектора на здравеопазването и социалния сектор, те са на първа линия в борбата с пандемията и са засегнати непропорционално от загубата на работни места и доходи, трудовата експлоатация, затварянето на училища, увеличаването на неплатения труд по полагане на грижи. Освен това те все по-често са подложени на домашно насилие, а достъпът им до здравни услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве е прекъснат. ЕС ще активизира усилията си за гарантиране на възстановяване, основано на правата на човека и съобразено с равенството между половете, като обръща особено внимание на необходимостта да се осигури пълноценното упражняване на човешките права от жените и момичетата. Наред с това ЕС ще продължи да се застъпва за премахването на всички форми на сексуално и основано на пола насилие, както онлайн, така и офлайн, и ще оглави коалицията за действие във връзка с основаното на пола насилие за форума „Поколение за равенство“.

8. Съветът изразява загриженост и от отрицателното въздействие на пандемията от COVID-19 върху правата на детето по света, по-специално на децата, които вече са в неравностойно или уязвимо положение, както и на децата, засегнати от въоръжени конфликти. Европейският съюз ще увеличи усилията за партньорство, за поставяне на децата в центъра на усилията за възстановяване и за гарантиране, че правата им се зачитат изцяло и че те са защитени от всички форми на бедност, насилие, експлоатация, небрежно отношение и малтретиране.
9. Съветът припомня заключенията на Съвета относно правата на човека и достойния труд в глобалните вериги на доставки и ангажимента си за прилагане на ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека с цел зачитане и защита на правата на човека и трудовото право и стандарти срещу неблагоприятни въздействия от страна на бизнеса, в това число за да се гарантира, че засегнатите от стопанската дейност имат достъп до ефективни правни средства за защита.
10. Съветът изразява загриженост от отрицателното въздействие на пандемията от COVID-19 върху правата на хората с увреждания, които представляват 15% от населението в света. ЕС ще активизира работата с партньорите си, за да гарантира, че хората с увреждания упражняват в пълна степен своите човешки права в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, както и че потребностите им в процеса на възстановяване са напълно удовлетворени.
11. Съветът потвърждава отново правото на всеки човек да се ползва от най-високия достижим стандарт на физическо и психично здраве. От съществено значение е имунизацията срещу COVID-19 да се разглежда като световно обществено благо и да се гарантира навременен, справедлив и равен достъп в световен мащаб до безопасни, финансово достъпни и ефективни ваксини, лечение и диагностика.

12. ЕС запазва ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира всички човешки права и да прилага изцяло и ефективно Пекинската платформа за действие и Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието (МКНР), както и резултатите от конференциите за техния преглед, и в този контекст запазва ангажимента си по отношение на сексуалното и репродуктивното здраве и права. Във връзка с това ЕС заявява отново ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира правото на всеки човек да има пълен контрол и да решава свободно и отговорно въпросите, свързани с неговата сексуалност и сексуално и репродуктивно здраве, без дискриминация, принуда и насилие. ЕС подчертава още необходимостта от всеобщ достъп до качествена и достъпна изчерпателна информация, образование, включително широкообхватно сексуално възпитание, и здравни услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве.
13. Ключови приоритети са засилването на водещата и координиращата роля на Световната здравна организация в световното здравеопазване, укрепването на здравните системи и постигането на всеобщо здравно осигуряване, осигуряването на по-добра подготвеност и капацитет за реагиране на пандемии на световно, регионално и национално равнище, в приложение на Международните здравни правила, осигуряването на достъп до вода, хигиена и канализация и насърчаването на всеобхватни, приобщаващи и недискриминационни подходи към общественото здраве.
14. Ролята на гражданското общество и защитниците на правата на човека както онлайн, така и офлайн, включително жените правозащитници, е по-важна от всякога, за да ни помогне да се възстановим по-добре и по-бързо след пандемията от COVID-19. ЕС признава, че тяхната роля ще продължи да бъде важна за насърчаване на солидарността, за подкрепа на най-нуждаещите се, за защита на правата на човека, основните свободи и демократичното пространство, както и за насърчаване на търсенето на отговорност за нарушения и погазване на правата на човека. Нападенията срещу правозащитници рязко се увеличиха в някои държави по време на пандемията от COVID-19. ЕС остава ангажиран с осигуряването на благоприятна среда, позволяваща на всички правозащитници свободно и безопасно да вършат своята особено важна дейност.

15. Пандемията от COVID-19 показва решаващата роля на свободните, плуралистични и независими медии като съществен елемент на демократичното общество, който предоставя на гражданите надеждна, основана на факти информация и допринася за спасяването на човешкия живот. Във връзка с това утвърждаването на безопасността на журналистите е от ключово значение. Дезинформацията, онлайн или офлайн, може да изложи на опасност живота на хората. Изключително важно е да се противодейства решително на дезинформацията с прозрачна, навременна и основана на факти комуникация, включително в периода на възстановяването, и по този начин да се укрепва устойчивостта на обществата. Защитата на свободата на изразяване и насърчаването на медийната и информационната грамотност са ключови дългосрочни мерки срещу дезинформацията и последиците от нея.
16. Пандемията от COVID-19 ускори цифровизацията на нашите общества и наложи на много от нас да работят, учат и общуват от разстояние. Достъпните цифрови решения са съществена част от действията на ЕС в отговор на коронавируса. Укрепването на цифровия капацитет на системите за здравеопазване, прилагането на решения за електронно образование и цифрово дистанционно обучение е от решаващо значение за укрепването на устойчивостта на засегнатите общества, както и необходимостта от преодоляване на цифровото разделение. Цифровите технологии, които имат потенциала да спомогнат за ограничаване на пандемията, трябва да бъдат приобщаващи и проектирани, разработени и използвани при пълно зачитане на правата на човека, включително правото на неприкосновеност на личния живот. Съветът припомня, че правата на човека се прилагат еднакво онлайн и офлайн и независимо от използваната технология.

Да работим заедно

17. Съветът припомня заключенията си от 8 юни 2020 г. относно глобалното реагиране на COVID-19 чрез „Екип Европа“, в които се прави позоваване наред с другото и на съвместното съобщение от 8 април 2020 г. относно действията на ЕС за глобално реагиране на COVID-19, и подчертава, че ЕС ще продължи да насърчава и подкрепя доброто управление, правата на човека, принципите на правовата държава, равенството между половете и недискриминацията, достойните условия на труд, както и основните ценности и хуманитарните принципи.

18. Съветът изтъква, че подходът „Екип Европа“ е нагледен пример за водещата роля, отговорността и солидарността на ЕС в световен мащаб. Съветът признава важния принос на всички членове на „Екип Европа“ като част от глобалния отговор на ЕС на COVID-19.
 19. Настоящата пандемия показва значението на глобалната солидарност и многостранните институции за здравето, просперитета и сигурността в световен мащаб. От особено значение са и мерките, предприети на национално равнище. Европейският съюз подкрепя важната роля на системата на ООН за мобилизиране и координиране на глобалния отговор на пандемията, в който правата на човека са изведени на преден план. Заедно трябва да извлечем поуки, за да направим света по-устойчив в бъдеще. В подкрепа на призива на генералния секретар на ООН „да изграждаме отново, но по-добре“ ще работим заедно, за да поставим основите на възстановяване, което изгражда устойчиви, равнопоставени и приобщаващи общества, и за да създадем един по-добър и по-зелен свят.
 20. Съветът ще продължи да следи въпроса и да предоставя стратегически насоки.
-